

מאורות שלום

קרית ארבע עיה"ק חברון ת.ד. 88 מיקוד 90100

תובתנו באינטרנט - <http://www.ohrshalom.net> דוא"ל - info@ohrshalom.net
כ"ו תמוז תשס"ו גיליון מספר 100 - שנה שנייה חדש מאורות לילדים ונוער העורך - נועם צחור

יציאת שבת / שעון קיץ	פרשת	כניסת שבת / שעון קיץ
חברון י"ט - ת"א חיפה ב"ש	מטות - מסעי	חברון י"ט - ת"א חיפה ב"ש
20:25 20:27 20:26 20:24 20:24		19:24 19:16 19:23 19:08 19:22

לרגל הוצאת עלון המאה אנו מודים לקב"ה על הזכות שזכינו בה ומתפללים שיהיה בידנו להגדיל תורה ולהאדירה

העלון מוקדש לשמחת		העלון מוקדש להצלחת		העלון מוקדש לרפואת	
שומאל בן אלכסנדר ז"ל	קרן בת רונית לזש"ק	רפאל בן בתיה	גלילה בת פרחא	חסיה בת ברטה	
אפשטיין שמחה בן יוסף דוד ז"ל	אביטל בת נחמה	רעות בת נחמה	נעמי בת סלמה שולמית	חגי רפאל בן ג'נט	
מוניה מיכאל בן יוסף ז"ל	איסר יהודה בן נמה	ידידה יאיר בן נחמה	שמעון בן יפה	איריס בת אידה	
חיים רחל בת יעקב ז"ל	שירה בת נחמה	גריה נתנאל בן נחמה	יפה בת סולטנה	רעות בת אורנה	
ליבוניץ אריאלי בן חיים פסח ז"ל	אורי משה בן אביטל	יהלי בת אביטל	חיים ראובן בן אסתר	משה בן דינה	

מאורות הפרשה - הפקודים אשר לאלפי הצבא"ל

"ויקרבו אל-משה, הפקדים, אשר לאלפי הצבא-שרי האלפים, ושרי המאות ויאמרו, אל-משה, עבדיך נשאו את-ראש אנשי המלחמה, אשר קָדְנוּ; וְלֹא-נִפְקַד מִמֶּנּוּ, אִישׁ" [במדבר, ל"א]. והנה יש להבין את עניין קרבן זה על מה היה בא, ומה עניין כפרה שייך בה על איזה חטא שעברו שיהא צריכים כפרה?

ואמר האדמו"ר שנראה לבאר את העניין שהנה הצדיקים אשר יש בהם יראת השי"ת באמת, תמיד בפחד ומורא שלא יכשלו ח"ו בשום חטא ועוון חלילה, ולא די שעל עצמן חוששים אלא ג"כ על כללות ישראל דואגים תמיד שלא יכשל ח"ו שום אחד מישראל באיזה חטא ועוון חלילה.

והנה, הפקודים אשר לאלפי הצבא חשבו בדעתם "ונדברו יראי ה' איש אל רעהו לאמר הנה אנחנו יורדים כעת למלחמה" אשר הוא בסכנה גדולה כי הן המה היו לאבן נגף ולצור מכשול לעמ"י, אשר נכשלו על ידם בעבירות והתאות הרעות, ונפלו על ידיהם כ"ד אלפים משישראל ודנו ק"ו הן בעת אשר היינו עם משה רבנו אצל משכן ה' עכ"ז נכשלו רבים רח"ל, ונפל עם רב ומכל שכן עתה שאנו רחוקים ממשכן ה' וממשה רבנו אולי ח"ו יכשלו העם היורדים למלחמה וחלילה יצא הקצף ומה נעשה ליום פקודה, כי יפקוד השי"ת עלינו ויאמר הלא בידכם נתתי את כל אנשי הצבא מדוע לא נשמרתם בדבר הזה שלא יבואו בני ח"ו לידי חטא ועוון, וע"כ האזרו חיל והיו במקום שאין איש יסבבו במחנה ישראל כל עת המלחמה והוכיחו והזהירו את אנשי המלחמה לאמר השמרו לכם פן יתה לבבכם ח"ו לשום תאוה ותאבדו ח"ו בחטאתכם וגם על כל העדה ח"ו, יצא הקצף והיו מרבים בדברי תוכחה ומוסר עד שדבריהם עשו פרי חפץ ה' בידם הצליח ולא נכשלו ח"ו שום אחד בעבירה.

וכאשר שבו מהמלחמה ובאו לפני משה אזי התבטלו כנגד קדושת משה רבנו והרהרו בדעתם הנה אנחנו נהגנו בשררות בעת המלחמה נגד עם ה' כאילו היינו צדיקי ומנהיגי הדור ובושנו מדברנו אלה אשר דברנו ונשבר לבם מאוד והתוודו לפני משה הנה אנחנו מתחרטים על מה שנהגנו בגדלות אשר לא נכון וראוי לאנשים שפלים כמונו וצריכים כפרה על זה.

וכך נראה לפרש את המשך הפסוקים, "ויקרבו אל משה הפקודים ויאמרו אל משה עבדיך נשאו את ראש" היינו שבעת המלחמה נשאו את ראשנו ודברנו גדולות כמו שראוי לראשי העם הצדיקים ועתה אנו מתחרטים על זה, שדברנו בגבהות נגד אנשי המלחמה אשר בידנו ואף כי כוונתנו היה לטובה כדי "ולא נפקד ממנו איש" שלא יפקוד ח"ו שום אחד משישראל לעבירה עם כל זה אולי עשה דבר זה רושם בלבבנו ונשאר שמץ גבהות חלילה בלבנו. וכמאמר רז"ל "מידי ההרהור לא יצאנו" על כן הננו באים לבקש סליחה וכפרה. "ונקרב את קרבן ה'..." כדי "לכפר על נפשותינו" ויקח משה מידם" והוטב הדבר בעיניו, ואמר לי האדמו"ר זצ"ל הזהר שתזכור לומר את התורה הזאת היטב.

והנה, כשנראה את הנאמר בסיום פרשת מסעי נראה שרמזה לנו התורה את סיבת הסמיכות של פרשיות מטות ומסעי על הדרך הנזכרת שיש להזהר מלהיות בגבהות הדעת וגאוה בפרט מי שיש לו מידת הנהגה מצד תפקידו שאע"פ שחייב הוא להוכיח ולהתריע ולהיות "איש" בחינת ה' איש מלחמה" בעת שצריך להרחיק כל אשר ישראל יכונה מלעבור על מצוות ה', עליו לדעת כי חייב הוא חובה עליונה במעלה שלא לבוא לידי מידת התנשאות גאוה חולה אש ממארת, אש דסטרא דטומאה, הדוחק רגלי שכינה ולא שם על לב, כי חושב הוא שזו דרך תפקידו, וילמד מהנאמר "ויקרבו, אל משה, הפקדים, אשר לאלפי הצבא שרי האלפים, ושרי המאות".

היינו שקרבנו אל עצמם מידת הענווה של משה ואזי הבינו כי שרי האלפים ושרי המאות, הרומזים אל האורות הפנימיים בחינת "אל"ף" אלופו של עולם "שרי המאות" שהם בחינות מקום הדיבור, כי יש ג' שרים, שר המשקים, שר האופים ושר הטבחים, והם בקדושת הגרון [ושט, קנה, ורידן] שמשם הדיבור יוצא, והפקדים חששו שמה בדבריהם ביציאתם מהגרון, ואע"פ שנתכוונו לטובה יש בהם שמץ מגאוה והתנשאות ועל כן אמרה התורה "אלה המצות והמשפטים, אשר צוה ה' ביד משה אל בני ישראל בערבת מואב, על ירדן ירחו" היינו "אלה המצוות והמשפטים" שמי שרוצה

לקיימם כהלכה ושיהיו לרצון לפני אדון כל יקיימם בבחינה של "אשר צוה ה' ביד משה" בענווה של משה ואין בזה הבדל אלא זה הכלל נוגע "אל כל ישראל" כאשר הם עומדים בתפקידם, כי כל איש אשר בשם ישראל יכונה בעל תפקיד הוא בעולם הזה, והרי הוא מצוי במלחמת הגאווה בחינת "ערבת מואב" ששני יצריו נמצאים זה מעבר אחד וזה מעבר השני, שיעמידו עצמם בבחינה של "על ירדן" שיהיו רואים עצמם כצינור שדרכם יורד השפע כירדן הזה אשר מעביר מימיו מצפון אל הדרום היינו אל החכמה, "הרוצה להחכים ידרים" ואז יגיעו לבחינה הגדולה של "ירחו" היינו "רי"י" מיתוק פ"ר הדינים היוצאים מה' גבורות מנצפ"ך, ע"י יחוד ח' אותיות י-א-ה-ד-ו-ג-ה-י, הו"ה ואדנות יחוד ז"ן בשלמות, הנרמז במילת "ירחו".

מאורח האיזאל – "אהבת כלולותיך"

לע"נ שנאר אסתר בת שמעון

"ויכתוב משה את מוצאייהם למסעיהם על-פי ה' ואלה מסעיהם למוצאייהם", (במדבר ל"ג, ב') "ויסעו... ויחנו", "ויסעו... ויחנו", וככה זה הולך 42 מסעות. במקרה הזה, רש"י אומר (שם שם, א') שזה עניין של חיבה, להזכיר זיכרונות. החיבה הזו נמצאת בהפטרס של פרי מטות (ירמיה ב', ב'): "הלוך וקראת באזני ירושלים לאמור: כה אמר ה' זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולותיך, לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה". למעשה, אם אני לוקח את הפסוק הזה, ומעמיד אותו על מה שיש פה, על "אלה מסעיהם למוצאייהם", אז זהו "חסד נעורייך", זה "לכתך אחרי במדבר". "זכרתי לך חסד נעורייך", הלכנו לטייל שם, הלכנו לטייל 40 שנה, 40 שנה הלכנו ביחד, ואני זוכר את הימים האלה. הייתה פה תחנה, הייתה שם תחנה. זה כמו שאנשים באמת נזכרים. זוהי אהבה גדולה, זהו "חסד נעורייך", זה מה שנקרא "אהבת כלולותיך"; שאני נזכר מה היה בדיוק, הלכנו מכאן לשם, ואחר-כך הלכנו מפה לשם.

יש הרבה אנשים שזוכרים את החתונה שלהם, עם כל מיני פרטים, מי היה, ומי אמר מה, ואיך היה. אם ישאלו ממנו פרטים על חמש השנים שהיו אחר-כך - הוא לא זוכר שום דבר. למה? לא בגלל שהפרטים האלה לא חשובים, אלא בגלל שהמאורע אז היה בדרגה כל-כך גבוהה, שאני יכול לפעמים להיזכר בדיוק מה אכלתי, איך זזתי, מה אמר לי זה ומה אמר לי זה, ואילו אחר-כך שנים נדחסות לתוך שום דבר, לתוך דברים של כלום. למה? כי זה כבר לא אותו סוג של חיבה, זה כבר לא "חסד נעורייך", זה כבר לא "אהבת כלולותיך", "אהבת כלולותיך" זה דבר אחר. ב"אהבת כלולותיך" אני זוכר כל פרט, כל דבר לפי ערכו.

זו הייתה חיבה של "אהבת כלולותיך", של "חסד נעורייך", זוכרים את התחנה הזו? אנחנו כבר שכחנו, אבל הקב"ה עדיין זוכר את התחנות. הוא זוכר שיצאו "מדבקה ויחנו באלושי", אני לא יודע מה הם עשו שם, אבל בשביל הקב"ה זה זיכרון של אהבה, "ויסעו מרתמה ויחנו ברימון-פרץ" (במדבר ל"ג, י"ט), אתם יודעים מה זה? אני לא יודע מה זה. אני לא עברתי את הדרך הזו, אבל הקב"ה שעבר את הדרך הזו, הוא זוכר את זה. המקומות האלה לא נמצאים, שמותיהם לא נמצאים, ועדיין החיבה נשארת.

יש לפעמים דבר דומה לזה. קורה לפעמים שיושב לו איזה יהודי זקן ומנסה להיזכר בחתונה שלו, והוא מספר את זה לילדים, לבנים ולנכדים. הנכדים יושבים ומפקים מפני שבשבילם האנשים האלה כבר לא נמצאים, הסיפורים האלה לא היו. יושב מישהו ומספר את זה לבניו, ובניו לא עברו את כל זה, אז אליהם זה לא מדבר באותו אופן, הם יכולים להבין מזה רק איזה מין קשר היה. מאורע שליבו של אדם היה קשור בו, הוא יכול לספר אותו 30-40 שנה אחרי זה, וכל חייו מתמלאים אור.

שמעתי יהודים שמספרים חוויה. היה בזמנו אחד מהצדיקים הגדולים, שהרשה פעם לתלמידיו, וזה לא היה רגיל, להיות אצלו בליל-הסדר. ישבו הרבי ומשפחתו והיו גם החסידים הללו עמדו מסביב כי לא היה מקום. אחד מהם, יהודי זקן, סיפר איך הם עשו את ליל-הסדר: היה להם בכיס אחד בקבוק וכוסות, בכיס השני היו המצה, המרור והחרוסת, ותוך כדי כך היו מוציאים מן הכיס ואוכלים. והנכד שלו אומר: 'אבל סבא, איך יכולתם לעשות סדר ככה? עומד לו אדם דחוק אל הקיר, נדחק ונחנק, ומוציא בקושי עוד חתיכה, עוד חצי פירור של הכזית מצה. אז הסבא אומר לו: הלוואי שיכולתי לעשות עוד הפעם דבר כזה. זהו אותו עניין של החיבה שאני לא יכול להעביר, אני לא יכול לספר. כל החיים שלי תלויים על העניין הזה ובשביל מישהו אחר זה רק סיפור בעלמא.

לע"נ שפינגל פאול יעקב

מאורח הסיפור הגסדי -

חסידים מספרים כי כשהיה רבי שמחה בונם מפשיסחה עדיין סוחר עצים, שאלוהו בדנציג סוחרים אחדים מפני מה הוא, הבקי כל-כך בספרים, נוסע אל צדיקים. וכי יש בניהם לומר לו מה שלא מצא בספרים? ר' שמחה בונם השיב להם, אבל הם לא הבינו מה השיב. בערב ביקשו ממנו לשווא שילך עמם לראות הצגה. כשחזרו הביתה סיפרו לו שראו הרבה דברים נפלאים. אמר להם ר' שמחה בונם: את הדברים הנפלאים הללו יודע אף אני, שכן קראתי את התכניה של ההצגה. על-פי זה, אמרו הסוחרים, אי אפשר לך לדעת באמת משהו ממה שראינו בעינינו. אם כן, אמר ר' שמחה בונם, הוא הדין והוא הטעם בעניין הספרים והצדיקים.

- א. כל החופות היו עושים ליד בית הכנסת.
- ב. החתן היה מכסה את פני הכלה בצעיף עבה.
- ג. ממנהגי בית קומרנא לעשות טבעת קידושין מכסף, ומרובעת כלפי חוץ ולא עגולה.
- ד. אחר הייחוד היה החתן יושב עם הכלה בחדר של הנשים עד אחרי אכילת המרק.
- ה. "דוי הסר" שלפני ברכת המזון אמרו רק בסעודת הנישואין ראשונה, אבל לא בשאר ימי המשתה.
- ו. ב"שבע ברכות" שלאחר הסעודה נהגו לברך תחילה "בורא פרי הגפן" וזה שנתכבד בז' ברכות היה נוטל תחילה הכוס של ברכת המזון ומברך עליה בורא פרי הגפן ומניחה, ונוטל כוס אחרת ומברך עליה שש ברכות.
- ז. נהגו לרקוד עם הכלה ריקוד של מצווה, "מצווה טענצל" והיו אוחזים בקצה המטפחת.
- ח. נהגו שהחתן בשבת של ז' ימי המשתה היה בא לבית מדרשם של רבותינו בסעודה שלישית וברכו שבע ברכות ושתו מיד כוס של ברכה אע"פ שבשאר השבתות נהגו להשאירה להבדלה.
- ט. בזמן אמירת "שבע ברכות" נהגה הכלה להכנס לבית המדרש פנימה והיתה עומדת על יד הדלת.

עאורות "היכל הברכה" – "לא יחל דברו"

לע"ג שמחה בת שמואל

"לא יחל דברו" – תרין, "יחל ישראל אל ה'" ענין קיווי המייחלים לה' וזהו לא יחל דברו, לא יהיה דברו המבקש לפני אל עולם בדרך קיווי והוחיל לייחל שיתקבל בקשתו ודבורו אף שבאמת כל הבקשות נתקבלין לפני אל עולם אבל לפעמים הוא "תוחלת ממושכה מחלת לב" ודאי אלא "ככל היצא מפיו יעשה" השם יתברך רצונו וחפצו מיד כד"א "רצון יראיו יעשה" ודבורו עושה רושם להיעשות תיכף ומיד כדבורו צדיק גוזר והקב"ה מקיים" ועושה תיכף רצונו אפילו "היצא מפיו" בסתם בלתי דבקות והתקשרות אלא אמירה בעלמא יעשה כן".

עאורות לילדים ונוער - ואנכי נטעתיך שורק (ען ההפטרה)

לע"ג רוחה לאה בת איזק דוד

אלכסנדר, תושב לנינגרד שבברית המועצות, לא הופתע כשקיבל חבילה מארץ ישראל, ועליה רשום שמו של מ' כשולח החבילה. מזה כשנה הוא זוכה מדי פעם לקבל מכתבים ממ', ותוכנם מפיח בו רוח של תקווה, למרות היותו מסורב עליה. היתה זו האגודה למען יהודי בריה"מ, שהציבה לעצמה מטרה לקשר בין היהודים הסגורים בבריה"מ לבין אחיהם בני החורין, ובכך לחזק את רוחם ולגרום בעקיפין לעלייתם ארצה.

בכל זאת החבילה של הפעם הייתה שונה מקודמותיה. היא הכילה מפירותיה של ארץ ישראל. החבילה אמנם נשלחה זמן רב לפני ט"ו בשבט, והגיעה ליעדה זמן רב אחריו, והפירות כבר לא נראו בה במיטבם. ובכל זאת: מפירותיה של ארץ ישראל! חבילה ששרדה אף את בדיקותיה הקפדניות של הצנזורה הסובייטית!

הפירות נאכלו ע"י אלכסנדר ומשפחתו בדחילו ורחימו, בצירוף תפילות חמות מעומק ליבותיהם של כל המשתתפים בשמחה, שיזכו בעצמם לעלות ארצה. על השולחן נותרו לבסוף רק גרעיני הפירות. "הכיצד ניתן לכלות את פירותיה של ארצנו?! הביטו אלכסנדר ואשתו בגרעינים, והחליטו לזרוע את גרעין השקד בעציץ "אולי ירחם ה' ויצמיח לנו שקדים מארץ ישראל". עלים ירוקים שבצבצו מהעציץ כעבור כמה שבועות בישרו את נביטתו של השקד. אקלימה של לנינגרד לא התאים לגידולו, ואלכסנדר ואשתו העבירו את האילן הצעיר לטיבלסי שבגרוזיה. שם ניטע השקד בחצר בית הכנסת. כעבור שנים מעטות זכו גם אלכסנדר ובני משפחתו להכות שורשים בארץ ישראל.

תשובות ניתן לשלוח לבית המדרש אור שלום ת.ד. 88 קרית ארבע מיקוד 90100

עאורות החידה השבועית

השיעור השבועי בפרשת השבוע מתקיים בעז"ה בכל יום חמישי בשעה 21:30 אצל משפחת צחור – הציבור מוזמן.

- א. למי נאמר בפרשתנו "גמור והלחם" ?
- ב. הר אני מעל שכם ושמי כפסוקי המטות – מי אני ועל איזו פרשה מדובר?
- ג. מספר פסוקי הם כמספרו של המקלל שהתהפכה קללתו לברכה. מי אני?